KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 16.5.2007
KOM(2007) 248 v konečnom znení

# OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

## O okružnej migrácii a partnerstvách v oblasti mobility medzi Európskou úniou a tretími krajinami

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**O okružnej migrácii a partnerstvách v oblasti mobility medzi Európskou úniou a tretími krajinami**

## I. Úvod

Európska rada v záveroch prijatých v decembri 2006 uviedla, že *„Pri rešpektovaní kompetencií členských štátov v tejto oblasti sa posúdi možnosť začlenenia legálnej migrácie do vonkajších politík Únie s cieľom vytvoriť vyvážené partnerstvo s tretími krajinami prispôsobené osobitným potrebám trhu práce členských štátov EÚ; preskúmajú sa spôsoby a prostriedky na zjednodušenie okružnej a dočasnej migrácie; Komisia sa vyzýva, aby do júna 2007 predložila podrobné návrhy na lepšie organizovanie rôznych foriem legálneho pohybu medzi EÚ a tretími krajinami a informovanie o nich.“*

Cieľom tohto oznámenia je odpovedať na túto požiadavku. Na základe existujúcej politiky a rámca pre spoluprácu sa snaží stanoviť nové prístupy s cieľom zlepšiť riadenie legálneho pohybu ľudí medzi EÚ a tretími krajinami, ktoré sú pripravené vyvinúť značné úsilie na boj proti ilegálnej migrácii. Okrem toho skúma spôsoby, ako uľahčiť okružnú migráciu, ktorá pomôže členským štátom EÚ riešiť ich potreby v oblasti pracovných síl využívajúc potenciálne pozitívne vplyvy migrácie na rozvoj a reagujúc na potreby krajín pôvodu v zmysle prenosu skúseností a zmiernenia dosahu úniku mozgov.

Buduje na predchádzajúcich iniciatívach Komisie, najmä na oznámeniach Súvislosti medzi migráciou a rozvojom[1] a Plán politiky pre legálnu migráciu[2], okrem obnovených snáh v oblasti boja proti ilegálnemu prisťahovalectvu[3], najmä prostredníctvom dôraznejších opatrení proti ilegálnej práci a osobitne zamestnávateľom, ktorí využívajú pracovníkov z radov ilegálnych migrantov. Cieľom tohto oznámenia je aj rozšíriť globálny prístup EÚ k migrácii a dodať mu operačnú podstatu, ako je zdôraznené v záveroch Európskej rady z decembra 2005 a decembra 2006 a v oznámení Komisie o „Globálnom prístupe k migrácii o rok neskôr“[4] a o „Uplatňovaní globálneho prístupu k migrácii na východné a juhovýchodné oblasti susediace s Európskou úniou“[5].

## II. Rozvíjanie partnerstiev v oblasti mobility

Návrhy na zlepšenie podmienok legálneho pohybu ľudí medzi krajinami EÚ a tretími krajinami by mali byť samozrejme založené na existujúcom rámci pre legálny pohyb osôb do EÚ, ktorý je stručne opísaný v prílohe I.

V oznámení o „Globálnom prístupe k migrácii o rok neskôr“ sa najmä uvádza, že *„Po splnení určitých podmienok, ako napríklad spolupráca v oblasti nelegálnej migrácie a účinné mechanizmy pre readmisiu, by sa cieľom mohlo stať prijatie **balíkov mobility** s niektorými tretími krajinami, ktoré prejavili záujem, čo by ich občanom umožnilo získať lepší prístup do*

---

1 Súvislosti medzi migráciou a rozvojom: Niekoľko konkrétnych smerov pre partnerstvo medzi EÚ a rozvojovými krajinami (KOM (2005) 390 v konečnom znení z 1.9.2005).

2 KOM (2005) 669 v konečnom znení z 21.12.2005.

3 Oznámenie o prioritách politiky boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu štátnych príslušníkov tretích krajín (KOM (2006) 402 v konečnom znení z 19.7.2006).

4 „Globálny prístup k migrácii o rok neskôr: Smerom ku komplexnej európskej migračnej politike“ (KOM (2006) 735 v konečnom znení z 30.11.2006).

5 Odkaz sa má pridať.

*EÚ. Existuje jasná potreba lepšej organizácie rôznych foriem legálneho pohybu medzi EÚ a tretími krajinami. Balíkmi mobility by sa vytvoril celkový rámec pre riadenie tohto pohybu a zlúčili by sa možnosti ponúkané členskými štátmi a Európskym spoločenstvom, pričom by bolo v plnej miere dodržané rozdelenie kompetencií tak, ako to ustanovuje Zmluva".*

EÚ musí preto preskúmať, ako sa takéto balíky – ktoré by sa podľa názoru Komisie mali volať „partnerstvá v oblasti mobility" – môžu spojiť a v spolupráci s členskými štátmi, ktoré prejavili záujem, prerokovať medzi ES a tretími krajinami, ktoré sa zaviazali aktívne spolupracovať s EÚ v oblasti riadenia migračných tokov, vrátane boja proti ilegálnej migrácii, a ktoré majú záujem o zabezpečenie lepšieho prístupu ich obyvateľov na územie EÚ.

Táto kapitola sa zaoberá právnou povahou aj formou partnerstiev v oblasti mobility a ich možným obsahom.

## A. Právna povaha a forma partnerstiev v oblasti mobility

Partnerstvá v oblasti mobility budú mať nutne komplexnú právnu povahu, pretože budú zahŕňať skupinu zložiek, z ktorých niektoré budú spadať do právomoci Spoločenstva a iné do právomoci členských štátov. EÚ musí zabezpečiť, aby sa jednotné partnerstvo mohlo vytvoriť najúčinnejším spôsobom pri rešpektovaní rozdelenia právomocí medzi ES a členskými štátmi a zabezpečení zhody s existujúcim právnym a politickým rámcom pre vzťahy medzi danou treťou krajinou, Spoločenstvom a príslušnými členskými štátmi.

Bude potrebné, aby rokovanie o akomkoľvek partnerstve v oblasti mobility bolo založené na jasných politických usmerneniach Rady na základe odporúčania Komisie. Každé partnerstvo v oblasti mobility by okrem toho malo poskytovať nadväzný mechanizmus, aby sa čo najviac využili existujúce rámce pre dialóg medzi orgánmi danej krajiny, Komisiou a zainteresovanými členskými štátmi (napríklad tematické podvýbory alebo pracovné skupiny zriadené na základe príslušných dohôd). Implementáciu partnerstiev v oblasti mobility by v prípade potreby mohli podporovať aj podporné tímy pre migráciu (Migration Support Teams (MIST))[6].

## B. Obsah partnerstiev mobility

V partnerstvách v oblasti mobility sa bude musieť zohľadniť súčasný stav vzťahov EÚ s príslušnou treťou krajinou, ako aj všeobecný prístup k nej vo vonkajších vzťahoch EÚ. Tieto partnerstvá budú prispôsobené osobitostiam každej príslušnej tretej krajiny, ambíciám príslušnej krajiny a EÚ a úrovni záväzkov, ktoré je tretia krajina pripravená prijať v zmysle opatrení proti ilegálnej migrácii a podpory opätovného začlenenia repatriantov, vrátane snáh poskytnúť repatriantom pracovné príležitosti. Presná štruktúra partnerstiev v oblasti mobility by sa mala formovať migračnými profilmi, ak sú k dispozícii. Nie je možné uviesť všetky možné zložky partnerstva v oblasti mobility, pretože tieto budú závisieť od osobitnej situácie. Okrem toho dimenzie, ktoré môžu zainteresované členské štáty chcieť vniesť do partnerstva v oblasti mobility, by boli ovplyvnené ich vlastnými právnymi rámcami (najmä rámcami pre prijímanie štátnych príslušníkov z tretích krajín) a politickými obmedzeniami a prioritami. Typické partnerstvo v oblasti mobility by však mohlo zahŕňať niektoré alebo všetky zložky uvedené v tomto oddiele, ktorý sa najprv zaoberá záväzkami očakávanými od príslušných tretích krajín a potom záväzkami, ktoré má predložiť ES a zúčastnené členské štáty:

### *(1) Záväzky očakávané od príslušných tretích krajín.*

---

[6] Navrhnuté v Oznámení „Globálny prístup k migrácii o rok neskôr".

Záväzky očakávané od príslušných tretích krajín, pokiaľ ide o boj proti ilegálnej migrácii, sa budú líšiť od prípadu k prípadu, v závislosti, okrem iného, od zavedeného právneho rámca, ale mohli by obsahovať, napríklad:

- záväzok skutočne znovu prijímať svojich vlastných štátnych príslušníkov a plne spolupracovať pri ich identifikácii;
- na základe jasne definovaných okolností doplňujúci záväzok opätovného prijímania (readmisie) štátnych príslušníkov z tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí prišli do EÚ cez územie príslušnej krajiny, v prípade potreby v rámci dohody ES o readmisii;
- iniciatívy na obmedzenie ilegálnej migrácie prostredníctvom cielených informačných kampaní;
- úsilie o zlepšenie hraničnej kontroly a/alebo správy hraníc, ktoré bude v prípade potreby podporené vhodnou operačnou spoluprácou s členskými štátmi a/alebo agentúrou FRONTEX;
- úsilie o zlepšenie bezpečnosti cestovných dokladov pred podvodom a falšovaním, v prípade potreby využívaním biometrických znakov a v prípade potreby bezpečnosti dokladov používaných ako základ pre ich vydávanie (napríklad vnútroštátne doklady totožnosti);
- záväzok spolupracovať a vymieňať si informácie s príslušnými orgánmi v členských štátoch EÚ s cieľom zlepšiť spoluprácu v oblasti správy hraníc, a tým pomôcť znížiť bezpečnostné riziká spojené s medzinárodným pohybom osôb;
- osobitné opatrenia a iniciatívy na skutočný boj proti prevádzaniu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi v súlade s Dohovorom Rady Európy proti obchodovaniu s ľuďmi, príslušnými protokolmi k Dohovoru OSN o nadnárodnom organizovanom zločine a/alebo príslušnými regionálnymi rámcami, medzi ktoré patrí Ouagadougouský akčný plán Afriky a EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi.
- od príslušnej tretej krajiny by sa mali vyžadovať aj záväzky týkajúce sa podpory produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práce a všeobecnejšie zlepšovania hospodárskych a sociálnych rámcových podmienok, pretože môžu prispieť k zníženiu stimulov na nelegálnu migráciu.

Tento druh opatrení sa musí uskutočniť v úplnej zhode so základnými právami príslušných osôb, vrátane osobitných práv osôb, ktoré by mohli potrebovať medzinárodnú ochranu. Tretie krajiny by pravdepodobne mohli využiť osobitnú finančnú a/alebo technickú pomoc poskytovanú ES a/alebo zúčastnenými členskými štátmi, napríklad, na podporu hospodárskeho a sociálneho opätovného začlenenia vracajúcich sa migrantov.

***(2) Záväzky, ktoré má poskytnúť ES a zúčastnené členské štáty***

Aj v tomto prípade by osobitné záväzky záviseli od okolností, ale mohli by zahŕňať, napríklad, niektoré alebo všetky tieto zložky:

**(a) Zlepšené možnosti legálnej migrácie pre štátnych príslušníkov tretích krajín**

Partnerstvá v oblasti mobility uľahčia migráciu štátnych príslušníkov tretej krajiny do členských štátov EÚ, o ktoré majú záujem. Mohli by zahŕňať výlučne ekonomickú migráciu alebo rozšíriť sa na iné formy legálnej migrácie, medzi ktoré patrí migrácia za štúdiom alebo inými formami odbornej prípravy. Mechanizmy na uľahčenie ekonomickej migrácie by mali

byť založené na potrebách pracovných síl členských štátov, ktoré si stanovili, a mali by zohľadňovať zásadu preferencie Spoločenstva pre občanov EÚ. Ide najmä o ustanovenia Aktov o pristúpení z roku 2003 a 2005, ktoré ukladajú členským štátom, ktoré uplatňujú prechodné opatrenia týkajúce sa voľného pohybu pracovníkov, povinnosť uprednostňovať štátnych príslušníkov EÚ pred štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Členské štáty zúčastňujúce sa na partnerstvách v oblasti mobility musia preto zabezpečiť účinné plnenie tejto zásady. Okrem toho by sa mali zohľadniť aj existujúce a budúce medzinárodné dohody medzi EÚ a danou treťou krajinou, ktoré uľahčujú dočasný pohyb fyzických osôb súvisiaci s obchodom so službami alebo investovaním.

S výhradou týchto obmedzení by preferenčné aspekty partnerstva v oblasti mobility, pokiaľ ide o legálnu migráciu, mohli mať dve hlavné formy:

- Partnerstvá v oblasti mobility by mohli zahŕňať konsolidovanú ponuku niekoľkých členských štátov, na dobrovoľnom základe, že štátnym príslušníkom danej tretej krajiny uľahčia prístup na ich trhy práce. V politickom zmysle by sa tieto jednotlivé ponuky spojili s cieľom vytvoriť konsolidovanú ponuku EÚ pre danú tretiu krajinu. Tieto národné ponuky by mohli mať, napríklad, formu pracovných kvót vyhradených pre štátnych príslušníkov z danej tretej krajiny alebo praktických nástrojov, ktoré pomáhajú nájsť pre pracovné ponuky v daných členských štátoch uchádzačov o prácu v príslušnej tretej krajine. Ponuky, ktoré sa majú zhromažďovať, by mali rešpektovať existujúce postupy prijímania;
- Partnerstvo v oblasti mobility by mohlo zahŕňať aj priaznivejšie zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi danej krajiny, pokiaľ ide o podmienky prijímania určitých kategórií migrantov[7], zohľadňujúc aj mnohé voliteľné ustanovenia zahrnuté v príslušných smerniciach, pokiaľ ide o oblasti, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy Spoločenstva. Tieto opatrenia by však nemali mať vplyv na zásadu nediskriminácie v článku 12 Zmluvy, ani na jednotné uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva.

**(b) Pomoc tretím krajinám pri rozvíjaní schopnosti riadiť legálne migračné toky.**

Finančná a/alebo technická pomoc v oblastiach súvisiacich s riadením legálnych migračných tokov by mohla užitočne dopĺňať ostatné prvky partnerstva v oblasti mobility. Takúto pomoc by mohlo poskytovať ES – najmä v rámci tematického programu v oblasti migrácie a azylu – a/alebo členské štáty zapojené do daného partnerstva a takáto pomoc by sa nutne neobmedzovala na riadenie migračných tokov do EÚ, ale mohla by sa rozšíriť aj na vnútroregionálne migračné toky, ktoré sú veľmi dôležité v mnohých častiach rozvojového sveta. V prípade potreby by pomoc mohla byť vo forme twinningových dohôd s podobnými inštitúciami v členských štátoch EÚ (služby zamestnanosti, agentúry pre umiestňovanie pracovníkov, atď.).

Poskytovanie takýchto foriem pomoci sa nebude obmedzovať výlučne na krajiny, ktoré sú zmluvnou stranou partnerstva v oblasti mobility. Mohlo by sa však prednostne sprístupniť týmto krajinám v rámci tematického programu v oblasti migrácie a azylu. Mohlo by zahŕňať najmä:

- poskytovanie informácií o potrebách trhu práce v členských štátoch EÚ a o podmienkach vysťahovania do členských štátov EÚ;

---

[7] Pod podmienkou Aktov o pristúpení z roku 2003 a 2005, Asociačnej dohody medzi EÚ a Tureckom, na základe ktorej sa členské štáty snažia uprednostniť tureckých pracovníkov, a zásady preferencie Spoločenstva.

- ďalšie úsilie o podporu mobility študentov, výskumných pracovníkov, mladých odborníkov, dobrovoľníkov a tých, ktorí sú zapojení do mládežníckych organizácií, z danej krajiny;
- poskytovanie jazykovej a technickej odbornej prípravy osobám s konkrétnou perspektívou zamestnania v zahraničí ešte pred ich odchodom; a
- služby zabezpečujúce obsadzovanie voľných pracovných miest v EÚ uchádzačmi o prácu z daných krajín, ktoré by mohli využívať priame IT spojenia so systémami EÚ, medzi ktoré patrí portál mobility EURES. V krajinách, v ktorých nie sú dobre rozvinuté inštitúcie na riadenie domáceho trhu práce, by sa táto činnosť musela pravdepodobne doplniť vytvorením účinných cezhraničných služieb sprostredkovania práce. Preto by sa mohla sprístupniť aj technická pomoc na zlepšenie účinnosti trhu práce;
- programy na podporu hospodárskeho a sociálneho opätovného začlenenia vracajúcich sa migrantov;
- snahy, vrátane mechanizmu spolupráce, o uľahčenie transferu remitencií migrantov.

ES už získalo určité skúsenosti s poskytovaním tohto druhu pomoci tretím krajinám (prehľad minulých, prebiehajúcich alebo plánovaných projektov v tejto oblasti je uvedený v prílohe II) a Komisia môže počítať so systematickejším rozšírením pomoci na ďalšie tretie krajiny. Projekt MEDA na podporu Marockej národnej agentúry na podporu zamestnanosti a kvalifikácie (ANAPEC) a Centrum pre informácie o migrácii a riadenie migrácie, ktoré ES pomáha vytvoriť v Mali s cieľom plniť niektoré z uvedených úloh, by mohli slúžiť ako modely podobných iniciatív.

**(c) Opatrenia na riešenie rizika úniku mozgov a na podporu okružnej migrácie alebo návratu migrantov**

Partnerstvá v oblasti mobility by mohli na požiadanie danej tretej krajiny zahŕňať opatrenia, ktoré by pomohli riešiť riziko úniku mozgov. Prvá reakcia je taká, že partnerstvá v oblasti mobility sa budú prispôsobovať potrebám. Partnerstvá v oblasti mobility by teda na základe spoločnej dohody mohli z preferenčného zaobchádzania účinne vylúčiť migrantov zo sektorov, ktoré sa ocitli pod tlakom. Mohli by zahŕňať aj mechanizmy na uľahčenie okružnej migrácie, ktoré svojou povahou môžu pomôcť zmierniť únik mozgov. Ako súčasť partnerstva v oblasti mobility by sa daná tretia krajina, ES a zainteresované členské štáty mohli okrem toho dohodnúť na stimulačných opatreniach na podporu návratu dočasných alebo sezónnych migrantov a podporiť účinný okružný charakter migrácie. Takéto stimuly by pomohli krajinám pôvodu využiť kvalifikáciu a iné formy sociálneho kapitálu repatriantov alebo okružných migrantov a zmierniť dosah úniku mozgov. Príklady opatrení, ktoré by sa mohli prijať na uľahčenie okružnej migrácie, sú uvedené v kapitole III.

**(d) Zlepšenie a/alebo uľahčenie postupov vydávania krátkodobých víz štátnym príslušníkom tretej krajiny.**

V procese rokovaní o partnerstve v oblasti mobility by sa mohlo ukázať, že okrem cezhraničných zlepšení, ktoré už navrhla Komisia (pozri prílohu I), je do oblasti krátkodobých víz vhodné zahrnúť zlepšenia charakteristické pre danú krajinu. Takéto zlepšenia by sa mohli posúdiť na dvoch rôznych úrovniach:

*(i) Lepšia organizácia konzulárnych služieb členských štátov EÚ v danej krajine.*

Žiadatelia o krátkodobé víza do EÚ v tretích krajinách často narážajú na praktické problémy, medzi ktoré patrí nedostatok miestnych konzulátov členských štátov, veľmi dlhé rady alebo veľmi dlhé čakanie – až niekoľko mesiacov – medzi žiadosťou o schôdzku na predloženie

žiadosti o víza a samotnou schôdzkou. V extrémnych prípadoch musia žiadatelia vycestovať do susednej krajiny, aby podali žiadosť, a predtým, ako môžu požiadať o víza pre svoju plánovanú cestu, musia získať krátkodobé víza od štátu, v ktorom sa konzulát nachádza.

V rámci partnerstva v oblasti mobility by sa mohlo predvídať niekoľko reakcií na tento druh problémov:

- Členské štáty zúčastňujúce sa na partnerstve v oblasti mobility by sa mohli voči príslušnej tretej krajine zaviazať, že zabezpečia skutočné zlepšenia postupov podávania žiadostí o víza, medzi ktoré patria dlhšie úradné hodiny, posilnenie ľudských zdrojov, atď.;
- Súčasne by sa mohli dohodnúť na zlepšení spolupráce konzulárnych úradov na miestnej úrovni. Delegácie Komisie v tretích krajinách, ktoré sú zmluvnou stranou partnerstva v oblasti mobility, by mohli zohrávať užitočnú úlohu v podpore takejto spolupráce;
- Členské štáty by mohli tiež intenzívnejšie využívať flexibilitu v existujúcom acquis Spoločenstva (zmenené a doplnené spoločné konzulárne pokyny), ktoré stanovuje, napríklad, že víza na viacnásobný vstup platné na dlhšie obdobie (do piatich rokov) sa môžu vydávať osobám s dobrými úmyslami, ktoré musia často cestovať. V individuálnych prípadoch môžu členské štáty aj oslobodiť žiadateľa o víza od poplatku za víza; atď. Intenzívnejšie využívanie tejto flexibility by mohlo byť súčasťou ponuky členských štátov, ktoré majú záujem prispieť k danému partnerstvu v oblasti mobility;
- Takáto posilnená spolupráca by mohla viesť k otvoreniu spoločného centra niekoľkých členských štátov pre vydávanie víz v danej tretej krajine, ako sa plánuje v návrhu Komisie na zmenu a doplnenie spoločných konzulárnych pokynov (ktoré v súčasnosti skúma Európsky parlament a Rada). Uprednostniť by sa mohlo dokonca aj vytvorenie centier na podávanie žiadostí – ktoré spĺňajú podmienky financovania v rámci fondu pre vonkajšie hranice – v tretích krajinách, ktoré sú zmluvnou stranou partnerstiev v oblasti mobility.

*(ii) Dohody o zjednodušení vízového režimu pre osobitné kategórie ľudí*

Je možné ponúknuť aj systematickejšie zlepšenia postupov na vydávanie víz vo forme **dohôd o zjednodušení vízového režimu** pre osobitné kategórie ľudí, ktoré sa majú dohodnúť medzi ES a treťou krajinou ochotnou zapojiť sa do partnerstva v oblasti mobility. Výhodou takýchto dohôd je, že stanovujú jasné práva a povinnosti žiadateľov o víza. Pri definovaní partnerstva v oblasti mobility by sa mal zohľadniť „spoločný prístup k zjednodušeniu vízového režimu" dohodnutý na úrovni Coreper, ktorý bude možno dokonca potrebné prehodnotiť z hľadiska potenciálu, ktorý ponúka rozvoj partnerstiev v oblasti mobility.

## III. Okružná migrácia

### A. Úvod

Výzva Európskej rady k preskúmaniu spôsobov uľahčenia okružnej migrácie prichádza na pozadí meniacich sa trendov migrácie na celom svete a potreby, aby Európska únia ponúkla dôveryhodnú alternatívu ilegálnemu prisťahovalectvu. Okružná migrácia sa stále viac uznáva ako kľúčová forma migrácie, ktorá, ak sa dobre riadi, môže pomôcť uspokojiť medzinárodnú ponuku pracovných síl a dopyt po nich, čo prispieva k efektívnejšiemu rozdeleniu dostupných zdrojov a k hospodárskemu rastu.

Okružná migrácia však predstavuje aj určité výzvy: Ak nie je migrácia, ktorá mala byť okružnou migráciou, primerane navrhnutá a riadená, môže sa ľahko stať trvalou, a teda môže dôjsť k zmareniu jej cieľa.

V tejto kapitole sú vysvetlené mnohé otázky, ktoré musí posúdiť EÚ a jej členské štáty, aby sa preskúmali najužitočnejšie spôsoby uľahčenia okružnej migrácie. Po prvé, je potrebná **spoločná definícia** konceptu okružnej migrácie. Je potrebné určiť aj **rôzne formy** okružnej migrácie, ktoré by sa mohli najviac týkať Európskej únie a jej členských štátov. Na jednej strane by sa mohlo rozlišovať medzi zavedením **legislatívneho rámca,** ktorý by uľahčil okružnú migráciu, a možnosťou rozvíjať **programy okružnej migrácie** na strane druhej. Takéto programy by umožnili migrantom vstúpiť do EÚ, aby pracovali, študovali alebo vykonávali iné činnosti počas stanoveného obdobia. Nakoniec, je dôležité definovať **podmienky a záruky,** ktoré sa musia zaviesť, aby sa zabezpečilo, že migrácia bude skutočne okružnou migráciou.

## B. Definícia a formy okružnej migrácie

Európska únia musí mať jasno v druhu okružnej migrácie, ktorú chce podporovať. Okružná migrácia sa môže definovať ako forma migrácie, ktorá sa riadi spôsobom, ktorý umožňuje určitý stupeň legálnej mobility tam a späť medzi dvoma krajinami.

Dvoma hlavnými formami okružnej migrácie, ktoré by mohli byť v EÚ najvýznamnejšie, sú:

### *(1) Okružná migrácia štátnych príslušníkov tretích krajín s bydliskom v EÚ*

Táto kategória okružnej migrácie poskytuje ľuďom príležitosť zapojiť sa do činnosti (podnikateľskej, odbornej, dobrovoľnej alebo inej) v ich krajine pôvodu, pričom si zachovávajú svoje hlavné bydlisko v jednom z členských štátov. Táto forma sa týka rôznych skupín ľudí, napríklad:

- podnikateľov, ktorí pracujú v EÚ a chcú začať činnosť vo svojej krajine pôvodu (alebo v inej tretej krajine); a
- lekárov, profesorov alebo iných odborníkov, ktorí sú ochotní podporovať svoju krajinu pôvodu vykonávaním časti svojej odbornej činnosti v nej.

### *(2) Okružná migrácia osôb s bydliskom v tretej krajine*

Okružná migrácia by mohla vytvoriť príležitosť pre osoby s bydliskom v tretej krajine, aby prišli do EÚ dočasne pracovať, študovať, odborne sa vzdelávať alebo využívať kombináciu týchto možností pod podmienkou, že sa na konci obdobia, na ktoré im bolo udelené povolenie na vstup, musia znovu usadiť v mieste svojho hlavného bydliska a pokračovať vo svojej hlavnej činnosti vo svojej krajine pôvodu. Okružný charakter sa môže posilniť tým, že sa migrantom po ich návrate poskytne príležitosť udržať si určitú formu privilegovanej mobility do členských štátov a z členských štátov, v ktorých mali predtým bydlisko, napríklad, vo forme zjednodušených postupov pri prijímaní/opätovnom vstupe.

Do tejto kategórie patrí široké spektrum situácií a celé spektrum migrantov, vrátane:

- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú dočasne spracovať v EÚ, napríklad, v rámci sezónneho zamestnávania;
- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú študovať alebo sa odborne pripravovať v Európe pred návratom do svojej krajiny;
- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa po ukončení štúdia chcú pred návratom zamestnať v EÚ (napríklad ako pracovníci bez pracovných skúseností), aby získali odborné skúsenosti, ktoré je ťažké získať v ich krajine pôvodu;

- výskumných pracovníkov z tretích krajín, ktorí chcú realizovať výskumný projekt v EÚ;
- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa chcú zúčastniť na medzikultúrnych výmenách ľudia ľuďom a iných činností v oblasti kultúry, aktívneho občianstva, vzdelávania a mládeže (napríklad kurzy odbornej prípravy, semináre, udalosti, študijné pobyty);
- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú vykonávať neplatené dobrovoľné služby plniac ciele všeobecného záujmu v EÚ.

## C. Zavedenie legislatívneho rámca EÚ, ktorý podporuje okružnú migráciu

Existujúce právne predpisy mnohých členských štátov v oblasti prisťahovalectva už obsahujú pravidlá, ktoré čiastočne podporujú okružnú migráciu tým, že umožňujú všetkým alebo určitým kategóriám štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa legálne zdržiavajú v týchto krajinách, aby opustili krajinu na stanovené obdobie bez toho, aby stratili svoje právne postavenie, hoci nutné podmienky a situácie, na ktoré sa tieto podmienky vzťahujú, sa medzi jednotlivými členskými štátmi líšia. Okružná migrácia určitých kategórií ľudí by sa však mohla ďalej zjednodušiť vhodnou legislatívnou harmonizáciou.

Opatrenia na podporu okružnej migrácia by sa mohli zaviesť najmä do niektorých z budúcich legislatívnych nástrojov, ktoré už boli oznámené v pláne politiky v oblasti legálnej migrácie, najmä do týchto nástrojov:

- **Návrh smernice o prijímaní vysokokvalifikovaných migrantov:**

– pod podmienkou ďalšieho preskúmania by sa opatrenia na podporu okružnej migrácie mohli zamerať na ďalšie zjednodušovanie postupov prijímania osôb, ktoré už legálne bývali v EÚ určité obdobie (v prípade vysokokvalifikovanej prác, štúdia alebo inej formy odbornej prípravy);

- **Návrh smernice o prijímaní sezónnych migrantov:**

– hlavným opatrením na podporu okružnej migrácie by bolo zavedenie viacročného povolenia na pobyt/prácu pre sezónnych migrantov, ktoré by im umožnilo vracať sa niekoľko rokov po sebe za účelom vykonávania sezónnej práce.

– **Návrh smernice o prijímaní platených praktikantov:**

– - možnosť, aby štátni príslušníci tretích krajín prišli do Európy za účelom odborného vzdelávania, by mala prispieť k podpore okružnej migrácie kvalifikovaných osôb a prenosu zručností a znalostí. Pre zvýšenie okružnej migrácie by mal návrh stanoviť možnosť, aby sa bývalí praktikanti mohli vrátiť na obmedzenú dobu za účelom dodatočného odborného vzdelávania s cieľom zvýšiť si kvalifikáciu v prípade potreby.

Komisia bude tiež ďalej uvažovať o tom, či by návrh na zavedenie harmonizovaných postupov prijímania určitých kategórií legálnych migrantov mohol byť prínosom pre okružnú migráciu.

Komisia môže okrem toho časom zvážiť navrhnutie zmien a doplnení mnohých existujúcich legislatívnych nástrojov s cieľom podporiť okružnú migráciu, najmä týchto nástrojov:

- **Smernica 2003/109/EC o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom:**

– Smernica v súčasnosti stanovuje, že postavenie osoby s dlhodobým pobytom sa spravidla odoberie v prípade jej neprítomnosti na území Spoločenstva viac ako 12 po sebe idúcich mesiacov. Toto obdobie by sa mohlo predĺžiť na dva alebo tri roky.

– Jednou z možných zmien a doplnení by bolo zavedenie povolení na viacnásobný vstup, ktoré by držiteľovi povolenia umožnili nezdržiavať sa na území EÚ dlhšie obdobie bez straty jeho práva na pobyt[8].

– Ďalšou možnosťou by bola zmena nezáväzných ustanovení týchto smerníc, ktoré umožňujú členským štátom poskytnúť zjednodušené alebo zrýchlené postupy prijímania osôb, ktoré predtým pracovali ako výskumní pracovníci alebo študovali v EÚ, na právo takýchto osôb mať prístup k rýchlym postupom za predpokladu, že by sa po skončení platnosti svojho povolenia vrátili do svojej domovskej krajiny.

– Nakoniec, pravdepodobne by bolo možné tieto dve smernice spojiť, čo by umožnilo ľahšie prijímanie (s menším počtom pripojených podmienok) štátnych príslušníkov z nečlenských krajín EÚ, ktorí boli predtým prijatí ako študenti a ktorí sa po ukončení štúdia riadne vrátili do svojej krajiny pôvodu, ako výskumných pracovníkov. Tento koncept by sa mohol rozšíriť na študentov, ktorí žiadajú o prijatie ako výskumní pracovníci, pričom majú stále pobyt v členskom štáte, v ktorom študujú, za predpokladu, že žiadosť bude predložená pred uplynutím platnosti povolenia na pobyt na účely štúdia.

## D. Zabezpečenie účinného okružného charakteru migrácie

Bude nutné pamätať na praktické podmienky a záruky, aby sa zabezpečilo, že okružná migrácia splní svoje ciele a prinesie dlhodobý prospech. Komisia má v úmysle na základe tohto oznámenia začať diskusiu, najmä s členskými štátmi, o opatreniach, ktoré sú nutné na zabezpečenie účinnej okružnej migrácie.

### *(1) Stimuly na podporu okružného charakteru migrácie*

Na podporu okružného charakteru migrácie by sa do politických nástrojov EÚ mohlo zabudovať množstvo stimulov, napríklad:

- **Vyhliadka budúcich príležitostí na legálnu mobilitu do EÚ:** Prísľub nepretržitej mobility výmenou za dodržiavanie pravidiel a podmienok výrazne zníži pokušenie prekročiť stanovené časové obdobie. Musí sa preskúmať spektrum možností, ktoré sa majú ponúknuť, a je pravdepodobné, že tieto možnosti sa medzi jednotlivými kategóriami migrantov budú líšiť, pričom všeobecným zámerom je odmeniť poctivých migrantov. Zvážiť by sa mohli už uvedené stimuly (povolenia na viacnásobný vstup/pracovné povolenia umožňujúce dočasný návrat do domovskej krajiny; zjednodušené, „zrýchlené“ postupy prijímania migrantov, ktorí už mali pobyt v EÚ na určité obdobie a ktorí sa dobrovoľne vrátili do svojej domovskej krajiny po skončení platnosti povolenia, atď.).

- **Umožniť čo najľahšie opätovné začlenenie vracajúcich sa migrantov do ich domovskej krajiny (najmä odborníkov)**: Tieto opatrenia by mohli zahŕňať podporu vyhľadávania pracovných príležitostí a/alebo založenie podnikov repatriantmi v ich krajinách pôvodu; podporu krajinám pôvodu pri uznávaní neformálnej kvalifikácie nadobudnutej repatriantmi počas ich pobytu v zahraničí; prémiu za opätovné začlenenie, daňovo zvýhodnené sporiteľské účty v domovskej krajine migrantov, osobitné programy bývania, podporu, aby vracajúci sa výskumní pracovníci mohli pokračovať vo výskumnom

[8] Tým by sa držiteľovi poskytlo právo na pobyt a (podľa potreby) prácu v EÚ na stanovené obdobie, ktoré by sa mohlo rozdeliť na niekoľko podobdobí rozdelených podľa období návratu do krajiny pôvodu.

projekte vo svojej domovskej krajine, alebo – v prípade študentov – aby im boli naďalej poskytované štipendiá niekoľko rokov po návrate. Spoločenstvo a/alebo zainteresované členské štáty by sa mohli dohodnúť na podpore takýchto opatrení, najmä ako súčasť partnerstiev v oblasti mobility opísaných v kapitole II.

***(2) Zabezpečenie skutočného návratu***

Jednou z kľúčových podmienok je, že sa migranti po skončení platnosti povolenia na pobyt vrátia do svojej domovskej krajiny. Vypracuje sa zoznam všetkých opatrení, ktoré by zabezpečili alebo podporili návrat. Jedným z opatrení, ktoré by sa mohlo zvážiť a ktoré by sa mohlo začleniť aj do legislatívneho rámca, je požiadavka, aby sa migranti písomne zaviazali dobrovoľne sa vrátiť do svojich krajín pôvodu po uplynutí ich zmluvy. V prípade, že migranti namiesto dobrovoľného návratu po skončení platnosti ich povolenia zostanú na území EÚ nelegálne, by mala nastať readmisia krajinou pôvodu. To by sa dalo ľahšie dosiahnuť v prípade, že existujú dohody o readmisii medzi ES alebo daným členským štátom a krajinou pôvodu.

***(3) Monitorovanie okružnej migrácie***

Programy v oblasti okružnej migrácie by sa museli dôkladne monitorovať, pokiaľ ide o návrh a praktickú implementáciu, aby sa zabezpečilo, že splnia svoje dvojité ciele, ktorými sú reakcia na potreby trhov práce v EÚ a prínos k rozvoju krajín pôvodu, a že sa okružná migrácia nestane trvalou migráciu. Na monitorovanie fungovania takýchto programov by sa mal vytvoriť súbor kritérií. Hodnotenie implementácie príslušných smerníc ES by okrem toho malo zahŕňať hodnotenie ich prínosu k okružnej migrácii.

***(4) Zníženie rizika úniku mozgov***

Mnoho rozvojových krajín trpí veľkých odlevom osobitných kategórií migrantov, obvykle so stredoškolským alebo vysokoškolským vzdelaním. Ak sa tieto odlevy sústreďujú v oblastiach, ktoré sú rozhodujúce pre rozvoj, napríklad, v oblasti vzdelávania alebo zdravotnej starostlivosti, môžu mať škodlivý vplyv na schopnosť krajiny poskytovať základné služby svojim obyvateľom. Riziko úniku mozgov nie je súčasne univerzálne a musí sa vyvážiť možným pozitívnym vplyvom emigrácie na rozvoj v krajinách pôvodu.

Okružná migrácia môže do určitej miery obmedziť dlhodobé riziko úniku mozgov, na odvrátenie takýchto rizík sú však nutné ďalšie opatrenia[9].

Osobitné opatrenia na riešenie problému úniku mozgov by sa mali prispôsobiť situácii v príslušnej krajine. Mohli by zahŕňať: záväzky členských štátov EÚ, že nebudú aktívne prijímať do zamestnania v sektoroch označených uvedenou krajinou za krízové; mechanizmy uľahčujúce repatriantom do danej tretej krajiny rozdeliť svoj pracovný život medzi dve krajiny; alebo podporu zo strany Spoločenstva a/alebo členských štátov s cieľom pomôcť partnerskej krajine vytvoriť na miestnej úrovni dostatočne príťažlivé odborné príležitosti, najmä pre vysokokvalifikované pracovné sily, ako alternatívu k emigrácii.

***(5) Partnerstvo s tretími krajinami***

---

[9] Podrobnejšie informácie o diskusii o úniku mozgov nájdete v Oznámení Komisie o súvislostiach medzi migráciou a rozvojom. Uvedené oznámenie, ako aj oznámenie s názvom „Stratégia EÚ na riešenie krízy ľudských zdrojov v sektore zdravotníctva v rozvojových krajinách“ (KOM (2005) 642 v konečnom znení), obsahuje aj niektoré praktické odpovede na problém úniku mozgov. Jedným z cieľov pravidelne aktualizovaných profilov migrácie je pre každú príslušnú rozvojovú krajinu určiť sektory a povolania, ktoré sú vystavené úniku mozgov.

Dialóg a spolupráca s tretími krajinami – v oblasti migrácie aj v súvisiacich oblastiach, medzi ktoré patrí zamestnanosť, sociálna politika a vzdelávanie/odborná príprava – sú nevyhnutné na zabezpečenie primeraného fungovania okružnej migrácie a jej prospešnosti pre obe strany. Využívaním existujúcich inštitucionálnych rámcov na dialóg a spoluprácu vždy, keď je to možné, by sa mohli začať konzultácie s mnohými tretími krajinami, ktoré by mohli mať záujem o podporu okružnej migrácie, pravdepodobne ako súčasť partnerstiev v oblasti mobility. Pri rozvíjaní politík je potrebné zohľadniť záujmy tretích krajín s osobitným zameraním na riziko úniku mozgov (aj keď okružná migrácia, ak sa dobre riadi, by v zásade mohla obmedziť uvedené riziko) a možné opatrenia na odvrátenie takýchto rizík. Tretie krajiny by sa mohli podporiť v zavádzaní právnych a administratívnych opatrení na uľahčenie okružnej migrácie. Partnerské krajiny by sa mali zaviazať najmä k zlepšovaniu zamestnanosti a služieb pre umiestňovanie pracovných síl, ako aj odbornej a jazykovej prípravy alebo schopnosti predvídať dopyt a ponuku kvalifikovaných pracovných síl a poskytovaniu informácií o dopyte po pracovných silách v zahraničí. Partnerské krajiny by sa mohli podporovať spôsobom, ktorý by vracajúcim sa migrantom umožnil účinne prispievať do ich domovským spoločenstiev. Od partnerských krajín by sa tiež vyžadovalo, aby spolupracovali v boji proti nelegálnej migrácii, obchodovaniu s ľuďmi a aby poskytli záruky, že akýkoľvek z ich štátnych príslušníkov, ktorý je zapojený do programov okružnej migrácie, sa bude môcť vrátiť a bude prijatý vo svojej krajine pôvodu po uplynutí alebo ukončení zmluvy. Partnerské krajiny by sa mali tiež snažiť posilniť stimuly na návrat a opätovné začlenenie, vrátane prostredníctvom aktívnych opatrení na podporu produktívneho zamestnania a dôstojnej práce.

***(6) Bilaterálne dohody na podporu bezpečnej okružnej migrácie***

Okrem celkového rámca a politík EÚ by bilaterálne dohody medzi vysielajúcimi krajinami a zainteresovanými členskými štátmi EÚ – pri plnom rešpektovaní právomocí Spoločenstva – mohli byť užitočnými prostriedkami podpory a uľahčenia okružnej migrácie. Môžu pomôcť uspokojiť dopyt a ponuku, najmä v prípade partnerstiev medzi príslušnými službami zamestnanosti a agentúrami trhu práce na oboch stranách, čo umožní rýchlu reakciu na potrebu pracovných síl príslušného členského štátu EÚ. Takéto dohody môžu výrazne uľahčiť pôsobenie niektorých z flexibilnejších stimulov okružnej migrácie, napríklad, štipendií pre „okružných“ študentov, praktikantov alebo ľudí zúčastňujúcich sa na mládežníckych medzikultúrnych výmenách. Nakoniec, bilaterálne dohody môžu tiež pomôcť zabezpečiť, aby sa v programoch okružnej migrácie uprednostňovali sektory, ktoré majú pre krajiny pôvodu najväčší význam, a pomôcť zmierniť akýkoľvek možný únik mozgov. Spojením rámca EÚ s bilaterálnymi dohodami by sa mohli vytvoriť synergie, ktoré by boli v prospech všetkých zúčastnených a o ktorých bude potrebné podrobnejšie diskutovať.

## IV. Záver: Ďalšie kroky

Otázka zjednodušenia legálneho pohybu osôb medzi tretími krajinami a EÚ a najmä okružnej migrácie je dôležitou a komplexnou otázkou. Ak sa primerane zvládne, mohla by prispieť k uspokojeniu dopytu po pracovných silách v EÚ a pomôcť krajinám pôvodu optimalizovať prínosy a obmedziť negatívne vplyvy emigrácie, pričom by odstránila alebo zmiernila mnohé zo stimulov ilegálnej migrácie.

S cieľom rozvinúť koncept **okružnej migrácie** a jej praktického uplatňovania má Komisia v úmysle ako prvý krok začať konzultačný proces na základe tohto oznámenia s cieľom získať názory a skúsenosti od ostatných inštitúcií Spoločenstva, členských štátov a príslušných zainteresovaných strán. Tento konzultačný proces by mohol trvať najmenej tri mesiace. Otázky, ktorými sa je potrebné zaoberať, by sa mohli týkať oblastí právomoci ES a môžu si vyžiadať zmeny a doplnenia právnych predpisov ES v oblasti prijímania určitých kategórií

migrantov. Je pravdepodobné, že sa budú týkať aj oblastí vnútroštátnej právomoci, napríklad, pokiaľ ide o skutočné rozhodnutia o prijatí jednotlivých migrantov.

Komisia má okrem toho aj v úmysle vytvoriť predbežné kontakty s obmedzeným počtom krajín, ktoré majú potenciálny záujem o **partnerstvá v oblasti mobility,** a ktoré sú pripravené zaviazať sa k aktívnej spolupráci s EÚ v oblasti riadenia migračných tokov vrátane boja proti ilegálnej migrácii v rámci partnerstva s EÚ, najmä v oblasti readmisie a návratu.

Na základe týchto skutočností si snahy o návrh účinných politík na podporu okružnej migrácie a rozvíjanie partnerstiev v oblasti mobility jasne vyžadujú zvýšenú koordináciu a spoluprácu medzi Komisiou a členskými štátmi, aby sa zabezpečila maximálna synergia medzi činnosťami na týchto dvoch úrovniach a aby sa zabránilo vzájomnému zasahovaniu do ich právomocí. S cieľom získať viac skúseností by sa finančná podpora mohla poskytnúť pilotným programom osobitne vytvoreným na podporu okružnej migrácie v sektoroch alebo povolaniach, ktoré sú tak v centre záujmu krajín pôvodu, ako aj členských štátov.

Komisia má tiež v úmysle začleniť tieto otázky do politického dialógu a spolupráce s tretími krajinami – najmä krajinami, ktorých sa týka alebo bude týkať globálny prístup k migrácii – v oblasti migrácie a v súvisiacich oblastiach. Komisia tiež dúfa, že toto zameranie prispeje k celosvetovej diskusii o tom, ako lepšie riadiť medzinárodnú migráciu a najmä k diskusiám v rámci celosvetového fóra pre medzinárodnú migráciu a rozvoj.

## PRÍLOHA I

## EXISTUJÚCI PRÁVNY RÁMEC SPOLOČENSTVA pre pohyb osôb do EÚ

### A. Rámec pre legálnu migráciu.

EÚ od roku 1999 postupne rozvíja spoločnú politiku v oblasti legálneho prisťahovalectva. Na úrovni Spoločenstva boli doteraz prijaté tri smernice, ktorými sa riadi prijímanie štátnych príslušníkov z tretích krajín.

Na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chcú študovať v jednom z členských štátov, sa vzťahuje smernica *2004/114/ES*. Tieto osoby získavajú po prijatí obmedzený prístup na trh práce ako spôsob podpory ich štúdia, ako aj možnosť pokračovať v štúdiu v inom členskom štáte. Členské štáty môžu využívať tento program aj v prípade dobrovoľníkov, neplatených praktikantov a žiakov.

Nakoniec, smernica *2005/71/EC, o postupoch pri prijímaní výskumných pracovníkov z tretích krajín* do členských štátov stanovuje flexibilný systém zameraný na prilákanie tejto skupiny migrantov do Spoločenstva. Výskumní pracovníci z tretích krajín prijatí v členskom štáte na základe tejto smernice majú možnosť učiť a realizovať svoj výskumný projekt v inom členskom štáte bez pracovného povolenia.

Podmienky prijímania stanovené v týchto smerniciach obvykle zahŕňajú dostatočné zdroje, zdravotné poistenie, ako aj neexistenciu hrozby pre verejné zdravie, bezpečnosť, atď. Všetky tieto smernice zahŕňajú jasné pravidlá odňatia takéhoto práva na pobyt.

Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú v členskom štáte dlhšie obdobie, využívajú okrem programov prijímania *smernicu 2003/109/ES*, ktorá stanovuje povinnosť členským štátom priznať postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí spĺňajú podmienky dostatočných zdrojov a zdravotného poistenia a ktorí majú legálny pobyt na ich území na aspoň päť rokov. Postavenie osoby s dlhodobým pobytom poskytuje dlhý zoznam dôležitých socio-ekonomických práv, vrátane mobility v rámci Spoločenstva za určitých podmienok. Osoby s dlhodobým pobytom okrem toho majú nárok na zvýšenú ochranu pred vyhostením.

Okrem toho Asociačná dohoda medzi EÚ a Tureckom – hoci neudeľuje právo pohybu do členského štátu EÚ, ani medzi členskými štátmi EÚ na účely zamestnania – poskytuje štátnym príslušníkom Turecka voľný prístup na trh práce hostiteľského členského štátu po štyroch rokoch legálneho zamestnania. Táto dohoda tiež stanovuje, že členské štáty, ktoré sa rozhodnú zamestnať pracovníkov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi Spoločenstva, sa musia snažiť uprednostniť pracovníkov z Turecka.

Nakoniec, štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi migrujúcich pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi EÚ, využívajú určité odvodené práva podľa smernice 2004/38/ES. Patrí tu právo na voľný prístup k zamestnaniu a právo na pobyt s migrujúcim pracovníkom v hostiteľskom členskom štáte. Okrem toho, ak takáto osoba žije s migrujúcim pracovníkom nepretržite päť rokov, môže získať postavenie osoby s trvalým pobytom.

Plán politiky v oblasti legálnej migrácie na rok 2005 naznačuje hlavný smer ďalšieho vývoja spoločnej európskej politiky v oblasti legálnej migrácie a najmä **prisťahovalectva za prácou**, ktoré je dôležitou zložkou politík EÚ zameraných na kompenzovanie negatívnych vplyvov demografického starnutia prispením k uspokojeniu meniacich sa potrieb trhov práce. V tejto súvislosti a s cieľom prilákať odborníkov, ktorí sú potrební na udržanie konkurencieschopnosti EÚ, predloží Komisia v septembri 2007 návrh smernice o podmienkach vstupu a pobytu vysokokvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín. Budú

predložené ďalšie tri návrhy zamerané na podporu okružnej migrácie a dočasnej migrácie, ktoré sa budú jednotlivo vzťahovať na sezónnych pracovníkov a odmeňovaných praktikantov (v jeseni 2008) a pracovníkov preložených v rámci spoločnosti (v roku 2009). Zároveň je potrebné poskytnúť jednotné bezpečné právne postavenie všetkým pracovníkom-prisťahovalcom, ktorí majú legálny pobyt v EÚ a ešte nesplnili podmienky na získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom: návrh v tomto zmysle bude tiež predložený v septembri 2007.

## B. Medzinárodné dohody o obchode, ktorými sa liberalizuje poskytovanie služieb a vykonávanie podnikateľských činností

Európske spoločenstvo uzavrelo v kontexte svojej obchodnej politiky mnoho medzinárodných dohôd, ktoré uľahčujú dočasný pohyb fyzických osôb spojený s obchodom v oblasti služieb alebo investovania. Záväzky z tohto hľadiska existujú na viacstrannej (WTO) a bilaterálnej (v rámci dohôd o voľnom obchode) úrovni. Jednou základnou charakteristikou takýchto záväzkov je, že ich príjemcovia nesmú vstúpiť na trh práce EÚ a musia mať uzavretú zmluvu o poskytovaní služieb skôr, ako môžu požiadať o vstup na územie členských štátov EÚ. Takéto záväzky sa týkajú iba práva vykonávať danú hospodársku činnosť a nevzťahujú sa na víza a iné požiadavky týkajúce sa vstupu, pobytu a pracovných podmienok.

## C. Rámec pre krátkodobé pohyby: Schengenská spoločná vízová politika

V rámci schengenskej spolupráce ako jedného z vedľajších opatrení potrebných na vytvorenie zóny bez vnútorných hraníc, v ktorej je zabezpečený voľný pohyb osôb, bola vytvorená spoločná vízová politika pre štátnych príslušníkov tretích krajín - v prípade pobytov v dĺžke troch mesiacov na obdobie šiestich mesiacov – ktorá zabezpečuje najmä vzájomné uznávanie krátkodobých víz vydaných na základe spoločných postupov a podmienok.

V centre tejto spoločnej politiky je nariadenie Rady č. 539/2001 z 15. marca 2001, ktoré obsahuje zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať pri prekročení vonkajších hraníc víza („negatívny zoznam“), a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od uvedenej požiadavky („pozitívny zoznam“). Stanovenie týchto dvoch zoznamov sa riadi uváženým hodnotením rôznych kritérií od prípadu k prípadu, ktoré sa, okrem iného, týkajú ilegálneho prisťahovalectva a bezpečnosti, a vonkajších vzťahov EÚ, pričom sa tiež posudzujú aj dôsledky regionálnej súdržnosti a reciprocity.

Dohovor, ktorým sa implementuje Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 o postupnom zrušení kontrol na spoločných hraniciach (článok 8 a nasl.), stanovuje základné zásady spoločnej vízovej politiky, vrátane zásady vzájomného uznávania krátkodobých víz a definuje podmienky na vstup vzhľadom na krátkodobý pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti a podmienky na pohyb štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci schengenského priestoru, ktorí sú oslobodení od vízovej povinnosti alebo podliehajú vízovej povinnosti. Spoločné konzulárne pokyny (SKP) a súbor rozhodnutí Schengenského výkonného výboru a Rady obsahujú podrobné pravidlá týkajúce sa podmienok a postupov vydávania krátkodobých víz.

Nariadenie Rady č. 1683/95 z 29. mája 1995 stanovilo jednotný formát krátkodobých víz.

Túto spoločnú vízovú politiku úplne implementujú členské štáty a pridružené krajiny, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru bez vnútorných hraníc. Členské štáty, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004 a 2007 uplatňujú iba nariadenie Rady č. 539/2001 a jednotný formát víz.

Je tiež potrebné uznať, že súčasné schengenské *acquis* sa vyznačuje určitými nedostatkami: nejednoznačnými ustanoveniami, chýbajúcou harmonizáciou v niekoľkých aspektoch, atď.

Komisia preto v súlade s Haagskym programom predložila návrh na prepracovanie celého schengenského *acquis*, pokiaľ ide o podmienky a postupy vydávania víz. Až bude tento návrh prijatý, poskytne vízový kódex všetkým žiadateľom o víza, bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, dôležité zlepšenia, medzi ktoré patrí povinnosť zdôvodniť zamietnutie víz a možnosť odvolania, harmonizácia určitých formulárov a presnejšia definícia podporných dokumentov, atď. Vo vízovom kódexe, ktorý vychádza z miestnej konzulárnej spolupráce, sa venuje pozornosť aj potrebe poskytnúť presnejšie informácie o právach a povinnostiach žiadateľov o víza.

## PRÍLOHA II

**Príklady projektov financovaných z ES na podporu riadenia legálnych migračných tokov v tretích krajinách a okružnej migrácie[10]**

### 1. Projekty na podporu systematického riadenia legálnych migračných tokov, vrátane poskytovania informácií o možnostiach a cestách legálnej migrácie

#### a. Hlavné zameranie na migráciu do EÚ

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | Podpora pravidelnej migrácie na západnom Balkáne prostredníctvom zriadenia regionálnych centier služieb v oblasti migrácie poskytujúcich informácie a služby súvisiace s migráciou (2003/HLWG/051*)* |
| ***Miesto*** | *Západný Balkán* |
| ***Obdobie implementácie*** | *december 2004 – jún 2006* |
| ***Výkonný partner*** | *Organizácia pre migráciu (Organisation for Migration (IOM))* |
| ***Rozpočet/príspevok ES*** | *815 119,64 eur, grant EÚ: 652 095,71 eur* |
| ***Program financovania*** | *B7-667* |
| ***Zodpovedné GR*** | *GR pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť* |
| ***Ciele*** | *Tento regionálny projekt bol zameraný na podporu systematického riadenia migračných tokov a súvisiaceho zvyšovania informovanosti prostredníctvom vytvorenia prvých regionálnych sietí centier služieb v oblasti migrácie (Migration Services Centres (MSC)) na západnom Balkáne. Inšpiráciou pre tento projekt bolo MSC v Tirane, ktoré úspešne funguje od roku 2003.*<br>*Všetky MSC sú zriadené a pripravujú sa a prebiehajú kampane zamerané na informovanosť verejnosti. Funguje internetová stránka www.migrantinfonet.com.*<br>*Niekoľkým tisícom ľudí boli poskytnuté poradenské služby v 6 MSC (v Tirane, Skopje, Prištine, Belehrade, Záhrebe a Sarajeve).*<br>*Začiatkom roka 2006 sa začalo profilovanie a zber údajov, ako aj vydávanie letákov a brožúr o návrate a opätovnom začlenení.* |
| **Názov projektu** | **Programme de gestion intégral de l'immigration saisonnière** |

[10] Niektoré z týchto projektov sú zamerané aj na iné oblasti, medzi ktoré patrí boj proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi.

| | |
|---|---|
| | **(2005/103564)** |
| **Miesto** | Maroko – Španielsko |
| **Obdobie implementácie** | január 2006 – jún 2008 |
| **Výkonný partner** | Samospráva mesta Cartaya |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 1 495 000 eur/1 196 000 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2004 |
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | V rámci projektu sa bude uskutočňovať systém riadenia sezónnej migrácie marockých pracovníkov do skupiny poľnohospodárskych obcí v Španielsku, ktoré každý rok potrebujú väčší počet pracovných síl zo zahraničia na pestovanie jahôd a citrusového ovocia. Medzi ciele tohto projektu patrí rozvíjanie legálneho prisťahovalectva pre dočasné pracovné miesta medzi dvoma príslušnými regiónmi, vrátane celkového riadenia systému vo všetkých štádiách vzťahu zamestnávateľ–pracovník a rôznych priekopníckych služieb v prospech pracovníkov, zabránenie ilegálnym praktikám, ktoré podporujú tajné toky, a zaručenie návratu po skončení sezóny. Medzi činnosti patrí spustenie prevádzky dvoch „centier pre sezónnych pracovníkov“ v Benslimane a Cartayi, spustenie prevádzky internetového servera na komunikáciu medzi týmito dvoma centrami a vytvorenie mimovládnej organizácie na trvalú udržateľnosť programu. |
| **Názov projektu** | **Integrovaný prístup k podpore legálnej migrácie prostredníctvom budovania vnútroštátnej kapacity (2005/103475)** |
| **Miesto** | Južný Kaukaz |
| **Obdobie implementácie** | január 2006 – december 2007 |
| **Výkonný partner** | IOM - International Organization for Migration – Medzinárodná organizácia pre migráciu |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 971 747 eur / 777 397 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2004 |

| | |
|---|---|
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Cieľom projektu je zabrániť nelegálnej migrácii, podporiť diskusie o uzatváraní dohôd o readmisii založených na štandarde EÚ, umožniť zlepšené opätovné začlenenie a podporiť legálnu migráciu v rámci každej krajiny južného Kaukazu a bilaterálne s cieľovými prijímajúcimi členskými štátmi EÚ prostredníctvom dialógu a budovania kapacity. |
| **Názov projektu** | **MESURE - Migrations en Sécurité (2006/120-093)** |
| **Miesto** | Tunisko - Taliansko |
| **Obdobie implementácie** | december 2006 – máj 2009 |
| **Výkonný partner** | Associazione per la Cooperazione Transregionale Locale ed Europea |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 1 718 465,95 eur/1 374 772,76 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2005 |
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Celkovým cieľom projektu je prispieť k podpore legálnej migrácie v súlade s demografickou, hospodárskou a sociálnou realitou v krajinách pôvodu a hostiteľskej krajine a poskytnúť obyvateľom lepšie informácie o výhodách legálnej migrácie a o dôsledkoch nelegálnej migrácie. Osobitným cieľom je rozvinúť a zlepšiť schopnosti a možnosti konečných príjemcov presťahovať sa do Talianska legálne a bezpečne.<br><br>MESURE - Migrations en Securité sa zameriava najmä na podporu úsilia tuniských orgánov zlepšiť riadenie migračných tokov do Talianska prostredníctvom stanovenia a rozvíjania stratégií v Tunisku, ktoré na jednej strane bránia nelegálnej migrácii a na strane druhej podporujú legálnu migráciu z maghrebskej oblasti. |
| **Názov projektu** | **Zdieľanie vedomostí pre lepší migračný život (2006/120-199)** |
| **Miesto** | Egypt – Maroko - Taliansko |
| **Obdobie implementácie** | december 2006 – máj 2008 |

| | |
|---|---|
| **Výkonný partner** | Direzione Generale dell'Immigrazione - Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali – Repubblica Italiana |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 649 166,50 eur / 519 333,20 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2005 |
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Celkovým cieľom projektu je zlepšiť systém legálnej migrácie za prácou medzi krajinami severnej Afriky – Egyptom a Marokom – a Talianskom. Cieľom projektu je posilniť existujúce kapacity na riadenie migrácie za prácou prostredníctvom vytvorenia stabilného viacstranného rámca, činnosti odbornej prípravy určenej pre verejných činiteľov, ako aj poradenskej činnosti v oblasti implementačných štruktúr.<br>Činnosti projektu sa budú rozvíjať v troch fázach: Analýza oblasti a definícia pracovného plánu: riadiaci výbor; odborná príprava, poradenstvo a stáže v oblasti IKT; a šírenie zoznamov zahraničných pracovníkov na talianskom trhu práce. |

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | **Dočasná a okružná migrácia za prácou (Temporary and circular labour migration (TCLM)) medzi Kolumbiou a Španielskom: Model konsolidácie a opakovania (2006/120-237)** |
| **Miesto** | Španielsko a Kolumbia |
| **Obdobie implementácie** | január 2007 – december 2008 |
| **Výkonný partner** | IOM – International Organization for Migration – Medzinárodná organizácia pre migráciu |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 625 046,85 eur / 500 037,48 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2005 |
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Cieľom projektu je poskytnúť Španielsku a Kolumbii konsolidovaný, zlepšený a opakovateľný model na účinnú reguláciu dočasnej migrácie za prácou. Snahou projektu je konsolidovať a zopakovať model dočasnej a okružnej migrácie za prácou (temporary and circular labour migration (TCLM)), ktorý uľahčuje legálnu migráciu kolumbijských |

| | |
|---|---|
| | pracovníkov do Katalánska a iných častí Španielska. Tento model začala pôvodne uskutočňovať Pagesoská únia a jej nadácia „Fundación Agricultores Solidaris“ (FAS) v roku 2001. Tento prvý program bol úspešný, zapojilo sa doň 1 200 migrantov z malého množstva vidieckych spoločenstiev v Kolumbii a 600 katalánskych farmárov a poľnohospodárskych družstiev v Španielsku. Zámerom tejto aktivity je zvýšiť pozitívny vplyv tohto modelu a zlepšiť trvalú udržateľnosť a rast: 1) vytvorením zlepšených vedomostí o stave migrácie vo vysielajúcich a prijímajúcich krajinách, a teda vytvorením zlepšenej platformy na akcie na zabezpečenie dôstojných migračných procesov; 2) podporou rozvoja nových politík a zabezpečením budovania kapacity v Kolumbii s cieľom zvýšiť vnútroštátnu kapacitu na regulovanie migračných tokov a zabrániť nelegálnej migrácii do Európy, a 3) zavedením nových prvkov, medzi ktoré patrí podpora a budovanie kapacity na vytvorenie systémov, ktoré poskytnú kolumbijským migrantom odbornú prípravu a umožnia im prístup k sociálnym a produktívnym službám po návrate, a tým podporia procesy trvalo udržateľného rozvoja a zvýšený rast v krajine pôvodu aj v hostiteľskej krajine. Projekt bude zahŕňať činnosti zamerané na optimalizáciu využívania remitencií ako stimulu socio-ekonomického rozvoja a zlepšených životných podmienok. |
| **Názov projektu** | **Lutte contre l'immigration illégale et la traite des êtres humains à travers la participation des familles victimes de l'émigration clandestine, des association organisées de la société civile et des institutions locales (2006/120-280)** |
| **Miesto** | Maroko, Taliansko, Španielsko |
| **Obdobie implementácie** | marec 2007 – február 2010 |
| **Výkonný partner** | Movimento Laici America Latina Onlus |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 1 081 779,95 eur / 865 423,96 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2005 |
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Projekt spája svoj zásah predovšetkým s občianskou spoločnosťou a inštitúciami regiónov Chaouia Ouardigha a Tadla Azilal, ktoré sú hlavnými regiónmi pôvodu, pokiaľ ide o nelegálnu migráciu do Talianska a Španielska, ktorý je založený na troch hlavných zložkách: 1. Vytvorenie programu zameraného na ostražitosť komunity rodinami a obeťami tragédie nelegálnej migrácie a vytvorenie centra, ktoré bude načúvať uvedenej cieľovej skupine a bude jej poskytovať |

pomoc v núdzi; 2. Posilnenie mládežníckych združení v týchto dvoch cieľových regiónoch prostredníctvom činností odbornej prípravy a sociálnej mobilizácie; 3. Vytvorenie systému miestnej spolupráce medzi miestnymi správami a centrami na podporu zamestnanosti s cieľom podporiť hospodársku spoluprácu medzi troma talianskymi cieľovými regiónmi (Veneto, Piedmont, Emilia Romagna), španielskym regiónom (Andalúzia) a regiónmi Chaouia Ouardigha a Tadla Azilal.

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | **Podpora pohybu osôb (MED/2003/5725)** |
| **Miesto** | Maroko |
| **Obdobie implementácie** | január 2005 – december 2008 |
| **Výkonný partner** | Agence Nationale pour l'Emploi |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 7 736 000 eur / 5 000 000 eur |
| **Program financovania** | MEDA |
| **Zodpovedné GR** | Del Maroko |

**Opis**

Osobitným cieľom tohto projektu je inštitucionálne posilnenie príslušných štruktúr Národnej agentúry na podporu zamestnanosti a kvalifikácie (ANAPEC).

Prvými očakávanými výsledkami sú:

1. Posilnenie a špecializácia ANAPEC prostredníctvom:

   a. Vytvorenia medzinárodnej divízie (DI) v rámci ANAPEC a vytvorenia kancelárie v Bruseli.
   b. Vytvorenia 4 regionálnych agentúr špecializujúcich sa na medzinárodné otázky a vytvorenia medzinárodných „priestorov“ v ďalších 10 agentúrach.
   c. Uznania agentúry ANAPEC za oficiálneho marockého partnera, ktorý sa bude zaoberať ponukami práce z Európy.
   d. Posilnenej úlohy ANAPEC ako medzinárodného sprostredkovateľa.
   e. Vykonania štúdie podmienok na uskutočniteľný, dobrovoľný návrat Maročanov žijúcich v zahraničí.
   f. Vytvorenia služby na podporu repatriantov.

2. Odborná príprava potenciálnych migrantov prostredníctvom:

a. Uskutočnenia programu zameraného na informovanosť obyvateľov o legálnej migrácii.
b. Vytvorenia a zavedenia programu základnej odbornej prípravy pre potenciálnych migrantov, ktorý je prispôsobený pracovnému prostrediu v EÚ.
c. Vytvorenia a zavedenia modulov technickej odbornej prípravy, ktoré sú prispôsobené potrebám európskych podnikov.
d. Zlepšení procesu uznávania kvalifikácií žiadateľov v EÚ.

3. Informácie/dokumentácia

a. Vytvorenie materiálneho a virtuálneho dokumentačného centra na cestách pre legálnu migráciu do EÚ.

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | **Budovanie kapacity na riadenie migrácie: Ukrajina (2004/096-462 )** |
| **Miesto** | Ukrajina |
| **Obdobie implementácie** | marec 2005 – december 2007 |
| **Výkonný partner** | IOM – International Organisation for Migration – Medzinárodná organizácia pre migráciu |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 4 204 672 eur / 3 781 505 eur |
| **Program financovania** | TACIS |
| **Zodpovedné GR/Del** | DEL Ukrajina |
| **Opis** | Projekt je zameraný na posilnenie kapacity ukrajinskej vlády (UV) riadiť migračné toky a kontrolovať ilegálny pohyb migrantov na územie a cez územie Ukrajiny. Tento cieľ projektu sa dosiahne riešením potrieb v rámci troch hlavných zložiek migrácie. Snahou projektu je rozvíjať systém riadenia migrácie na Ukrajine vykonávaním rôznych činností budovania kapacity, t. j. hodnotením situácie v oblasti migrácie, rozvíjaním osvedčených postupov, založených na medzinárodných normách a dohovoroch, zabezpečením vybavenia pre ubytovacie centrá pre zadržaných migrantov a riadením programu dobrovoľného návratu, ako aj zriadením štyroch informačných centier pre potenciálnych migrantov. |

**b. Hlavné zameranie na migráciu juh-juh**

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | **Riadenie migrácie za prácou ako nástroj rozvoja (2002/HLWG/41)** |
| **Miesto** | Afrika |
| **Obdobie implementácie** | marec 2004 – február 2006 |
| **Výkonný partner** | ILO - International Labour Organization – Medzinárodná organizácia práce |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 1 957 011,16 eur / 1 442 407,16 eur |
| **Program financovania** | HLWG – B7-667 |
| **Zodpovedné GR** | GR pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť |
| **Opis** | V rámci posilnenia vzťahov medzi EÚ a Afrikou podporil tento projekt uskutočňovaný Medzinárodnou organizáciou práce (ILO) prijatie nových politických rámcov a mechanizmov na riadenie migrácie za prácou ako nástroja rozvoja. Projekt bol zameraný na podporu sociálneho dialógu a zvýšenie informovanosti medzi zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o otázky regionálnej migrácie za prácou, podporu zapojenia do politických diskusií s cieľom rozvíjať regionálne politické rámce a na posilnenie spolupráce medzi Európou a rôznymi dotknutými africkými regiónmi. Projekt poskytol fórum na zapojenie regionálnych partnerov do hlavných činností týkajúcich sa migrácie za prácou s pomocou skúseností ILO.<br><br>V každom regióne sa zorganizovali semináre, napríklad, zamerané na budovanie kapacity a sociálny dialóg, a v 13 krajinách sa uskutočnili dva súbory štúdií – o situácii v oblasti migrácie za prácou a o príslušných právnych predpisoch. Po uverejnení štúdií v rôznych krajinách nasledovali podporné kampane. |
| **Názov projektu** | **Ázijský program riadenia migrácie za prácou (2005/103503)** |
| **Miesto** | Krajiny v oblasti Mekong, Čína, Kórea, Japonsko a krajiny južnej Ázie |
| **Obdobie** | január 2006 – december 2008 |

| | |
|---|---|
| **implementácie** | |
| **Výkonný partner** | ILO |
| **Partneri** | UNIFEM |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 2 447 840 eur / 1 955 335 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2004 |
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Projekt sa zameriava na podporu aktívneho dialógu a spolupráce na účely posilneného riadenia migrácie za prácou na základe pohlavia a práv medzi krajinami v ázijskom regióne, a tým na minimalizovanie vykorisťovateľského a protiprávneho zaobchádzania s migrujúcimi pracovníkmi. Vytvorenie takéhoto dialógu a spolupráce sa týka vlád a ich sociálnych partnerov, konkrétne organizácií zamestnávateľov a zamestnancov, ako aj vnútroštátnych a regionálnych advokátov/sprostredkovateľov a organizácií občianskej spoločnosti. Projekt prispeje k prijatiu vhodných politík a uzákoneniu splnomocňujúcich právnych predpisov, odbornej príprave pracovníkov v oblasti práce, zlepšeniu informačných systémov pre rozhodovanie a podpore bilaterálnych dohôd a pravidelných konzultácií medzi krajinami v tomto regióne. Projekt bude uskutočňovať ILO v spolupráci s Rozvojovým fondom OSN pre ženy (UNIFEM). |
| **Názov projektu** | **K trvalo udržateľným partnerstvám na účinné riadenie migrácie za prácou v Ruskej federácii, na Kaukaze a v Strednej Ázii (2006/120-072)** |
| **Miesto** | Ruská federácia, Arménsko, Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan |
| **Obdobie implementácie** | december 2006 – december 2009 |
| **Výkonný partner** | ILO - International Labour Organization – Medzinárodná organizácia práce |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 2 433 508 eur / 1 945 105 eur |
| **Program financovania** | AENEAS 2005 |

| | |
|---|---|
| **Zodpovedné GR** | EuropeAid |
| **Opis** | Projekt poskytuje trvalo udržateľný, účastnícky a nestranný prístup k riadeniu migrácie za prácou v sledovaných krajinách. Zameriava sa na hlavné problémy týkajúce sa migrácie za prácou, ktorým sa v týchto krajinách venovala obmedzená pozornosť, ale ktoré sa rýchlo dostávajú do popredia politických programov v týchto krajinách a sú veľmi dôležitými zložkami pre stabilitu a trvalo udržateľný a vyrovnaný hospodársky rast. Projekt má päť osobitných cieľov: (1) vypracovať praktické metódy hodnotenia a predvídania požiadaviek trhu práce s cieľom zlepšiť riadenie migrácie; (2) podporiť dôstojnú prácu a posilniť ochranu práv migrujúcich pracovníkov; (3) vytvoriť systém získanej regulácie a zaviesť primerané politiky a postupy regulácie; (4) prispieť k produktívnemu využívaniu ľudských zdrojov regiónu vytvorením systémov prenosnosti kvalifikácií a znížením byrokratických prekážok prijímania pracovníkov; a (5) rozvíjať politiky, ktoré posilňujú pozitívny vplyv migrácie na rozvoj v krajinách pôvodu. |
| **Názov projektu** | Centrum pre informácie o migrácii a riadenie migrácie |
| **Miesto** | Mali |
| **Obdobie implementácie** | Má sa určiť |
| **Výkonný partner** | Má sa určiť |
| **Rozpočet/príspevok ES** | Má sa určiť |
| **Program financovania** | Európsky rozvojový fond |
| **Zodpovedné GR** | Del v Mali |
| **Opis** | Navrhnutý projekt sa priamo zameriava na implementáciu spoločného dohovoru medzi Mali, ECOWAS, ES, Francúzskom a Španielskom z februára 2007, ktorý bol výsledkom konferencie ministrov EÚ a Afriky o migrácii a rozvoji, ktorá sa konala v Tripolise. Počas stretnutia na vysokej úrovni v Bamaku „sa strany dohodli na podpore vytvorenia centra pre informácie o migrácii a riadenie migrácie v Mali“.<br><br>Všeobecným cieľom je definícia a implementácia migračnej politiky štátom Mali, ktorá je prispôsobená regionálnym a európskym politikám a dynamikám.<br><br>Osobitným cieľom je vytvorenie centra pre informácie o migrácii a riadenie migrácie, ktoré bude implementovať a koordinovať rôzne |

prvky migračnej politiky Mali.

Očakávanými výsledkami sú: (i) definícia a implementácia informačnej a komunikačnej stratégie legálnych podmienok pre migráciu a predchádzanie nelegálnej migrácii; (ii) zavedenie mechanizmu na prijatie, zorientovanie a sprevádzanie potenciálnych migrantov; (iii) zavedenie služby pre prijímanie, zorientovanie a sprevádzanie repatriantov; (iv) produktívne využívanie ľudského, finančného a technického kapitálu diaspóry; (v) znalosti o migračných tokoch a analýza migračných tokov, ktoré majú význam pre Mali; (vi) koordinácia rôznych hierarchických štruktúr, aby mohli primerane riadiť uvedené zložky.

**2. Projekty na podporu okružnej migrácie pre migrantov trvalo žijúcich v EÚ**

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | **Program na podporu podnikateľov marockého pôvodu v Európe pri založení trvalo udržateľných hospodárskych činností v Maroku (2001/HLWG/119)** |
| **Miesto** | Maroko |
| **Obdobie implementácie** | december 2001 - január 2004 |
| **Výkonný partner** | Stichting Intent |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 553 073 eur / 448 291 eur |
| **Program financovania** | B7-667 - HLWG |
| **Zodpovedné GR** | GR pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť |
| **Opis** | V rámci tohto projektu sa podporili súkromné iniciatívy vedúce k založeniu a rozvoju malých a stredných podnikov marockými podnikateľmi žijúcimi v EÚ. Projekt sa zameral na pomoc migrujúcim podnikateľom pri založení spoločností v ich krajine pôvodu posilnením nadácie, ktorá poskytuje súbor služieb novým podnikateľom.<br><br>Projekt umožnil vytvoriť trvalejšiu štruktúru na pomoc migrujúcim podnikateľom, ktorí chcú založiť malé a stredné podniky. V rôznych jazykoch boli vypracované materiály pre odbornú prípravu a informačné dokumenty. Prostredníctvom spolupráce s marockými organizáciami v Holandsku a Belgicku získal program dôveryhodnosť medzi marockou komunitou. |

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | Spoločné rozvíjanie programu v Maroku (2001/HLWG/117*)* |
| **Miesto** | Maroko |
| **Obdobie implementácie** | máj 2003 - máj 2007 |
| **Výkonný partner** | Agence Française de Développement (AFD), |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 3 810 000 eur / 1 500 000 eur |
| **Program financovania** | B7-667 - HLWG |
| **Zodpovedné GR** | GR pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť |
| **Opis** | Tento projekt sa zameriava na pomoc Maročanom s trvalým pobytom v EÚ pri investovaní do ich komunity pôvodu. Zameriava sa viac na rozvoj hospodárskych štruktúr ako na spoluprácu s administratívnymi a migračnými orgánmi. Projekt pomáha zakladať malé a stredné podniky v Maroku a rozvíjať vidiecky turizmus. |

| | |
|---|---|
| **Názov projektu** | **Marocký migrant v Taliansku ako sprostredkovateľ rozvoja a inovácie vo svojej komunite pôvodu: Pilotný projekt v Severnej provincii Maroka (2002/HLWG/023)** |
| **Miesto** | Maroko |
| **Obdobie implementácie** | máj 2003 – apríl 2005 |
| **Výkonný partner** | Cooperazione Internazionale (COOPI), |
| **Rozpočet/príspevok ES** | 1 084 906,17 eur / 867 924,94 eur |
| **Program financovania** | B7-667 |
| **Zodpovedné GR** | GR pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť |
| **Ciele** | Cieľom tohto projektu COOPI bolo definovať stratégiu rozvoja regiónov pôvodu migrantov. Projekt sa zameral na význam migrantov ako sprostredkovateľov rozvoja v ich regiónoch pôvodu. Vďaka štúdiám a výskumu sa vytvorilo združenie pre migráciu, ako aj databáza a vzťahy so zainteresovanými stranami v Taliansku a Maroku. Hlavným výstupom projektu bola správa o migračných pohyboch z Maroka a ich dôsledkoch na rozvoj krajiny, ako aj |

o najlepších podmienkach, aby sa migrant stal sprostredkovateľom rozvoja v Maroku. Z tejto správy boli čerpané usmernenia k akčnému plánu.

Zorganizovali sa medzinárodné konferencie o migrácii a rozvoji s cieľom rozšíriť prívržencov v stredomorskej oblasti.

Pokiaľ ide o realizáciu pilotného projektu, v Taliansku a v komunite pôvodu migrantov boli navrhnuté činnosti odbornej prípravy s ich účasťou ako sprostredkovateľov a školiteľov. Odborná príprava sa zamerala na založenie a riadenie spoločnosti.